

PRAVILNIK O UNUTRAŠNJEM REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI PREDELA IZUZETNIH ODLIKA „VLASINA”

(„Sl. glasnik RS”, br. 76/2018)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom reguliše se unutrašnji red, organizacija, način rada i oprema čuvarske službe i osnovna pravila organizacije protivpožarne zaštite Predela izuzetnih odlika „Vlasina” (u daljem tekstu: Predeo), odnosno bliže propisuju pravila iz člana 56. stav 4. Zakona o zaštiti prirode (u daljem tekstu: Zakon) po kojima se na području predela sprovode režimi zaštite utvrđeni članom 35. Zakona i čl. 5, 6, 7. i 8. Uredbe o zaštiti Predela izuzetnih odlika „Vlasina” (u daljem tekstu: Uredba).

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na korisnike zaštićenog područja u smislu člana 4. tačka 37. Zakona (u daljem tekstu: Korisnik), odnosno na lica koja imaju prebivalište ili boravište na području Predela, vlasnike zemljišta i drugih nepokretnosti, pravna i fizička lica i preduzetnike koji korišćenjem nepokretnosti, prirodnih vrednosti i dobara i na drugi način obavljaju delatnost ili vrše poslove na području Predela, kao i na posetioce Predela.

Posetilac Predela je lice koje iz naučnih, obrazovnih, rekreativnih, turističkih, sportskih i kulturnih potreba i razloga boravi na području Predela kraće od 15 dana, kao i lice u tranzitu kroz područje predela (u daljem tekstu: Posetilac).

Član 3

Upravljanje Predelom izuzetnih odlika „Vlasina” Uredbom je povereno Turističkoj organizaciji opštine Surdulica (u daljem tekstu: Upravljač).

Poslove upravljanja neposredno vrši Služba PIO „Vlasina”, Surdulica.

Član 4

Korisnici i Posetioci predela dužni su da se pridržavaju odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara Predela i drugih ovlašćenih lica upravljača.

U planiranju i preduzimanju radova i aktivnosti na području Predela, Korisnici i Posetioci dužni su da poštuju Zakon, Uredbu i Plan upravljanja Predela.

Član 5

Za korišćenje Predela i usluga Upravljača, Korisnik i Posetilac plaćaju naknadu Upravljaču, shodno članu 70. Zakona o zaštiti prirode.

Visinu, način obračuna i naplatu naknade Upravljač propisuje posebnom Odlukom o naknadama za korišćenje zaštićenog područja Predeo izuzetnih odlika „Vlasina” na koju daje saglasnost nadležno ministarstvo.

Član 6

Unutrašnji red Predela, Upravljač obezbeđuje organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa lokalnim stanovništvom, javnim preduzećima i drugim privrednim subjektima, ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 7

Ulazak u Predeo je slobodan i bez ograničenja.

Ulazak u Predeo motornim vozilom može se zabraniti ili ograničiti, u skladu sa posebnim propisom, ako se radi o transportu opasnih materija.

Upravljač može kratkotrajno zaustavljati motorna vozila na ulasku u Predeo ukoliko na javnom putu zasnuje ulaznu stanicu u skladu sa članom 68. st. 3, 4. i 5. Zakona o zaštiti prirode.

Način zasnivanja i rada ulaznih stanica Upravljač će propisati posebnim aktom, u skladu sa zakonom.

Član 8

Boravak na području Predela je slobodan i bez ograničenja osim na mestima, u vreme i na način utvrđenim ovim pravilnikom.

Zabranjen je ulazak odnosno pristup bez odobrenja Upravljača ili pratnje čuvara Predela na površine odnosno mesta na kojima je Uredbom utvrđen režim zaštite I stepena, kao i na mesta za koje je Planom upravljanja Predelom određen takav režim posete zbog potrebe očuvanja divlje flore i faune.

Kada se radi o hitnoj intervenciji u slučaju požara ili elementarne nepogode, odobrenje ili pratnja iz stava 1. ovog člana ne mora se pribaviti odnosno obezbediti, već se te aktivnosti prijavljuju Upravljaču.

Član 9

Površine i mesta iz člana 8. ovog pravilnika su naročito:

1) površine na kojima je Uredbom utvrđen režim zaštite I stepena:

- Ostrvo Stratorija, površine 1,81 ha,

- Ostrvo Dugi del, površine 7,82 ha,

2) staništa od prioritetnog značaja za zaštitu odnosno mesta od posebnog značaja za očuvanje strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta (ploveća tresetna ostrva).

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena zabranjeno je:

- 1) korišćenje prirodnih resursa i izgradnja objekata,
- 2) slobodna, nekontrolisana poseta i obilazak, kretanje van postojećih puteva i specijalno utvrđenih staza,
- 3) promena namene zemljišta.

Radovi i aktivnosti ograničavaju se na:

- 1) radove i aktivnosti na naučna istraživanja i praćenje prirodnih procesa,
- 2) kontrolisanu posetu u obrazovne, rekreativne i opštekultурне svrhe, a koje nisu u suprotnosti sa ciljevima očuvanja prirodnih vrednosti,
- 3) obeležavanje granica, obezbeđivanje bezbednog pristupa posetiocima, postavljanje tabli i oznaka u cilju informisanja, upozorenja ili edukacije,
- 4) sprovodenje zaštitnih, sanacionih i drugih neophodnih mera u slučaju požara, elementarnih nepogoda i udesa, pojave biljnih i životinjskih bolesti i prenamnožavanja štetočina.

Površine, mesta i objekte iz stava 1. ovog člana Upravljač će označiti na vidljiv i jasan način.

Član 10

Za korišćenje čamaca i drugih plovnih objekata (u daljem tekstu: plovilo) na vodoakumulaciji „Vlasinsko jezero”, vlasnici odnosno korisnici plovila pribavljaju odgovarajuću saglasnost Upravljača.

Zabranjena je upotreba plovila bez saglasnosti Upravljača ili suprotno uslovima koji su utvrđeni u saglasnost.

Zabranjena je upotreba plovila koja koriste kao pogon motore sa unutrašnjim sagorevanjem, osim plovila čuvarske službe, policije, vojske i EPS-a, a dozvoljava se korišćenje plovila koja koriste motor na električni pogon ili vesla.

Zabranjena je upotreba glisera, skutera na vodi, kao i postavljanje pontona i splavova na jezeru.

Zabranjeno je kretanje plovila po mraku i u uslovima slabe dnevne vidljivosti.

Za korišćenje plovila za obavljanje poslova na upravljanju vodoakumulacijom i održavanju hidroenergetskih objekata ne pribavlja se saglasnost, već se te aktivnosti prijavljuju Upravljaču.

Član 11

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena, zabranjuje se kretanje i parkiranje motornih vozila odnosno vozila na motorni pogon izvan puteva, osim u vreme šumarskih radova, obavljanja poljoprivredne delatnosti i u druge posebno utvrđene službene svrhe.

Kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila odnosno vozila na motorni pogon na putevima i pristup određenim mestima i objektima na području Predela mogu se, na osnovu dogovora sa upravljačima tih puteva i organom nadležnim za bezbednost saobraćaja na putevima, regulisati odnosno zabraniti ili ograničiti za sve ili određene kategorije učesnika u saobraćaju.

O režimu saobraćaja iz stava 2. ovog člana javnost i učesnici u saobraćaju obaveštavaju se na pogodan način, a deonice puteva i mesta u Predelu na kojima nije dozvoljeno kretanje, zaustavljanje ili parkiranje motornih vozila vidno se obeležavaju.

Zabranjena je upotreba vozila na putevima suprotno obaveštenju i oznakama iz stava 2. ovog člana.

Član 12

Kampovanje i logorovanje van građevinskih parcela i okućnica stalnih domaćinstava, porodičnih objekata za odmor i turističko-ugostiteljskih objekata dopušteno je jedino na mestima posebno određenim Planom upravljanja ili prostornim planom i uređenim za te namene.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, kampovanje ili logorovanje može se organizovati uz pratnju čuvara ili odobrenje Upravljača na drugom mestu, u kratkom trajanju i za manji broj lica, a za potrebe istraživačkog rada, ekoturizma i sportskih - kulturnih manifestacija.

Zabranjuje se paljenje vegetacije (strništa, živica i dr.) i paljenje vatre na otvorenom, osim na mestima određenim za tu namenu.

Zabranjeno je kampovanje, logorovanje i loženje vatre suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 13

Vlasnici i korisnici zemljišta i drugih nepokretnosti dužni su da dopuste pristup i prolaz čuvarima i drugim ovlašćenim licima Upravljača u vršenju službenih radnji, kao i licima koja sa odobrenjem Upravljača obavljaju istraživačke i druge aktivnosti u Predelu.

Zabranjeno je sprečavanje ili ometanje čuvara i drugih ovlašćenih lica u vršenju radnji i aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

III ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VREDNOSTI

Član 14

Korisnici i Posetioci dužni su da primenjuju mere zaštite prirodnih, kulturnih i drugih vrednosti i životne sredine u skladu sa Zakonom, Uredbom, ovim pravilnikom, merodavnim zakonima i propisima donetim na osnovu tih zakona.

Član 15

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena zabranjuje se uništavanje, branje, sakupljanje i druge radnje kojima se uništavaju ili ugrožavaju strogog zaštićene i zaštićene biljne vrste obuhvaćene Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogog zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik RS”, br. 5/10, 47/11 i 32/16), a radovi i aktivnosti ograničavaju se na sakupljanje borovnice i brusnice u komercijalne svrhe samo u periodu koji upravljač odredi, a uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode (u daljem tekstu: Ministarstvo). Upravljač svake godine, najkasnije do 15. jula određuje period sakupljanja navedenih biljnih vrsta za tekuću godinu.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjuje se uništavanje i sakupljanje biljnih i životinjskih vrsta koje su obuhvaćene pravilnikom kojim se propisuje proglašenje i zaštita strogog zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, odnosno vrsta koje se navode u „crvenim knjigama” i „crvenim listama” flore i faune i takođe aktivnosti koje dovode do uznemiravanja ptica u periodu razmnožavanja (mart-jul).

Životinje koje žive, povremeno ili sezonski borave u slobodnoj prirodi na području Predela, a kojima je Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogog zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva (u daljem tekstu: Pravilnik o divljim vrstama), utvrđen status zaštićenih i strogog zaštićenih vrsta, nije dozvoljeno rasterivati, uznemiravati, hvatati, ubijati i ranjavati, nehotično i namerno trovati, sakupljati i uništavati jaja i mladunce, uništavati i oštećivati gnezda i ostala mesta i objekte na kojima se te životinje razmnožavaju, odgajaju mladunce, sklanjaju, borave i hrane i uništavati druge divlje vrsta zaštićenih i strogog zaštićenih životinja.

Lice koje na području Predela nađe zaštićenu divlju životinju utvrđenu Pravilnikom o divljim vrstama, svoj nalaz bez odlaganja prijavljuje čuvaru ili drugom ovlašćenom licu Upravljača.

Lice iz stava 3. ovog člana i Upravljač mogu se dogovoriti da Upravljač preuzme dalje obaveze u vezi nađenih primeraka divljih životinja shodno članu 93. Zakona, odnosno obavesti ministarstvo ili zavod.

Zabranjeno je postupanje sa strogog zaštićenim vrstama divljih biljaka, životinja i gljiva suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 16

Divlje vrste biljaka, gljiva, lišajeva i životinja koje su utvrđene Uredbom o stavljanju pod kontrolu sakupljanja i prometa divlje flore i faune („Službeni glasnik RS”, br. 31/05, 45/05, 22/07, 38/08 i 9/10) mogu se sakupljati na području Predela na način i pod uslovima utvrđenim prethodno spomenutim propisom i Uredbom.

Lica koja vrše sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana na području Predela dužna su da čuvaru Predela (u daljem tekstu: Čuvar) ili drugom ovlašćenom licu Upravljača prijave dan i mesto sakupljanja divlje flore i faune.

Sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana nije dozvoljeno na površinama na kojima je Uredbom utvrđen režim zaštite I stepena.

Za sakupljanje divlje flore i faune u šumama i šumskom zemljištu u državnoj svojini, kao i na zemljištu u javnoj i zadružnoj svojini potrebno je pribaviti odobrenje Upravljača.

Sakupljanje divlje flore i faune radi korišćenja odnosno stavljanja u promet na zemljištu ili šumi koja je u privatnom vlasništvu može se vršiti samo ako to odobri vlasnik tog zemljišta ili šume.

Odobrenje iz st. 4. i 5. ovog člana može se privremeno uskratiti ili ograničiti zbog potrebe očuvanja flore i faune.

Fizičko lice može sakupljati divlu floru i faunu u komercijalne svrhe pod uslovom da ima potvrdu o stručnoj sposobljenosti, koju izdaje pravno lice odnosno preduzetnik koji se bavi sakupljanjem divlje flore i faune, radi njihovog korišćenja i stavljanja u promet. Potvrdu sakupljač je dužan da ima sa sobom i da na zahtev pokaže inspektoru zaštite životne sredine ili čuvaru.

Zabranjeno je sakupljanje divlje flore i faune suprotno odredbama st. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog člana.

Član 17

Vrste divlje flore i faune čije je korišćenje i zaštita regulisano propisima iz oblasti šumarstva, poljoprivrede, lovstva i ribolova mogu se na području Predela koristiti na način i pod uslovima iz tih propisa.

Za pristup i boravak na mestima u Predelu koja su utvrđena članom 9. tač. 1. i 2. ovog pravilnika, radi korišćenja divlje flore i faune u okviru dopuštenih aktivnosti šumarstva, poljoprivrede, lova i ribolova, potrebno je pribaviti odobrenje Upravljača.

Lov, odnosno pristup i boravak lovaca sa oružjem i psima na mestima iz stava 2. ovog člana nije dozvoljen.

Član 18

Zabranjeno je bez odobrenja Upravljača ostavljati uginule, zaklane i ubijene životinje i njihove delove, klanički otpad i mesne prerađevine na mestima koja će biti uređena kao hranilišta za nekrofagne vrste ptica.

Član 19

Na području Predela zabranjuje se sadnja, zasejavanje i naseljavanje divljih vrsta biljaka i životinja stranih za prirodni, izvorni biljni i životinjski svet jugoistočne Srbije, osim planskog i ograničenog unošenja lovne divlači, pošumljavanja i sadnje biljaka na malim površinama i u strogo kontrolisanim uslovima radi hortikulturnog uređenja, zaštite od vodne erozije i rekultivacije degradiranih površina.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, alohtone vrste biljaka mogu se unositi na malim površinama i u ograničenoj brojnosti prilikom sprovođenja mera antierozijske zaštite, zaštite životne sredine i pejzažnog uređenja, a alohtone vrste faune u cilju unapređenja stanja vodenih ekosistema, naselja riba i lovne divlači, pod uslovima i na način utvrđenim članom 82. Zakona i uz odobrenje Upravljača.

Na području Predela obavezni su kontrola i suzbijanje vrsta biljaka i životinja koje je Ministarstvo proglašilo za invazivne.

Zabranjeno je postupanje sa alohtonim i invazivnim vrstama biljaka i životinja suprotno odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 20

Upravljač će na pogodan način javno prikazati i učiniti dostupnim Korisnicima i Posetiocima spiskove vrsta divlje flore i faune iz čl. 15, 16. i 17. sa informacijama od značaja za njihovo prepoznavanje, zaštitu i režim korišćenja.

Član 21

Zabranjeno je, shodno članu 98. Zakona o zaštiti prirode uzimati iz prirode geološka i paleontološka dokumenta odnosno fosile, minerale i kristale, koji su proglašeni zaštićenim prirodnim dobrima ili se nalaze na objektu geonasleđa i zaštićenom nalazištu.

Nalazač geoloških i paleontoloških dokumenata iz stava 1. ovog člana koja bi mogla predstavljati zaštićenu prirodnu vrednost, dužan je da iste prijavi Ministarstvu u roku od osam dana od dana pronalaska i preduzme mere zaštite od uništenja, oštećivanja ili krađe.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjuje se izvođenje svih aktivnosti koji mogu dovesti do narušavanja potencijalnih objekata i elemenata geonasleđa.

Nalazač i Upravljač mogu se sporazumeti da Upravljač izvrši prijavu i preduzme mere iz stava 2. ovog člana umesto nalazača.

Član 22

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II i III stepena zabranjuje se razgradnja i drugi vidovi oštećivanja i uništavanja objekata koji po svojim arhitektonsko-građevinskim odlikama, vremenu nastanka i nameni predstavljaju reprezentativne primere narodnog graditeljstva ili zaštićena kulturna dobra.

Nije dopušteno raskopavanje mesta na kojima su konstatovani ili osnovano prepostavljeni arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata i drugim radovima.

Upravljač će u saradnji sa nadležnim institucijama za istraživanje i zaštitu kulturnih dobara, arheološkog i etnografskog blaga sačiniti popis predmeta, objekata i mesta iz st. 1. i 2. ovog člana na području Predela.

Upravljač će na vidan i pogodan način obeležiti objekte i mesta sa kulturno-istorijskim vrednostima na području Predela.

Član 23

Zabranjeno je obavljati radove i druge aktivnosti kojima se mogu izazvati nepovoljne promene životne sredine, odnosno zagaditi tlo, voda i vazduh, stvarati prekomerna buka i indukovati zračenje štetno po ljudi i živi svet, a shodno propisima koji regulišu oblast zaštite životne sredine.

U skladu sa članom 57. Zakona o zaštiti prirode, za radove i aktivnosti odnosno projekte sa mogućim značajnim uticajem na životnu sredinu sprovodi se postupak procene uticaja na životnu sredinu ili se bez izrade studije procene uticaja na životnu sredinu postupa po aktu o uslovima i merama zaštite prirode koji izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije (u daljem tekstu: Zavod).

Planirane radove i aktivnosti, odnosno izvođenje projekta iz stava 2. ovog člana, nosilac projekta dužan je da pismeno prijavi Upravljaču.

IV OBAVLJANJE DELATNOSTI I KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 24

Poljoprivredna delatnost, odnosno obrada zemljišta i gajenje ratarskih i voćarskih kultura, krmnog i industrijskog bilja, gajenje stoke, živine i pčela i primarna prerada poljoprivrednih proizvoda vrši se u skladu sa propisima koji regulišu oblast poljoprivrede, veterine, zaštite bilja i fito-sanitarne zaštite, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II i III stepena zabranjena je izgradnja industrijskih objekata, skladišta industrijske i druge robe, velikih objekata za uzgoj stoke i živine i drugih objekata koji nepovoljno utiču na vazduh, vode, zemljište i šume ili izgledom, prekomernom bukom ili na drugi način mogu narušiti prirodne i ostale vrednosti zaštićenog područja, a posebno lepotu predela, tresetišta, retke i značajne vrste biljaka i životinja i njihova staništa.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II i III stepena zabranjeno je preoravanje pašnjaka i prirodnih livada, kao i oranje obradivog zemljišta i obavljanje drugih radnji na mestima i na način koji mogu izazvati proces vodne erozije i nepovoljne promene izgleda predela.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II i III stepena zabranjeno je zapuštanje i zakoravljavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta, puteva, vodotoka i površina za rekreaciju, narodne svetkovine i druge skupove, kao i zemljišta u putnom i vodnom pojasu i u okruženju kulturnih dobara, istorijskih spomenika i javnih česmi, eksploracija i korišćenje treseta.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjeno je:

1. preoravanje prirodnih livada i pašnjaka;
2. promena namene vodnog zemljišta;
3. prenamena površina na kojima se nalaze vlažna staništa (tresetišta, zabarene površi i dr.), kao i bilo kakvi zahvati na njima, posebno izmena hidrološkog režima;
4. radovi i aktivnosti kojima se menjaju veličina i izgled plovećih tresetnih ostrva i ugrožava ili oštećuje njihov biljni i životinjski svet;
5. boravak i ribolov na tresetnim ostrvima osim u naučnoistraživačke svrhe i ograničenu edukaciju.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena radovi i aktivnosti ograničavaju se na izgradnju objekata za konvencionalno gajenje domaćih životinja i divljači u okviru postojećih seoskih domaćinstava i u okviru ustanovljenih lovišta i lovnih rezervata.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena zabranjeno je korišćenje prirodnih resursa, izgradnja objekata i promena namene zemljišta.

Pčelarstvo se obavlja na osnovu Odluke o uslovima za držanje i postavljanje pčelinjaka na prostoru Predela.

Zabranjeno je obavljati poljoprivrednu delatnost suprotno odredbama ovog člana.

Član 25

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena, dozvoljena je primena bioloških, biotehničkih i hemijskih sredstava u poljoprivredi na način, odnosno sa vrstama i količinama tih sredstava i u vreme kako je regulisano Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja i Zakonom o zdravlju bilja („Službeni glasnik RS”, broj 41/09) i drugim merodavnim propisima iz oblasti poljoprivrede, voda i hemikalija.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II i III stepena zabranjeno je rukovanje hemijskim materijama i naftnim derivatima u količinama i na način koji mogu prouzrokovati zagađivanje zemljišta i voda i izazvati trovanje i druge nepovoljne posledice po biljni i životinjski svet.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjena je upotreba hemijskih sredstava.

Upravilač će odgovarajućim merama i aktivnostima podsticati poljoprivrednike na što manju upotrebu hemijskih sredstava na području Predela i pomagati prelazak na organsku poljoprivrednu proizvodnju.

Član 26

Gajenje, zaštita i korišćenje šuma vrši se u skladu sa Zakonom o šumama, propisima donetim na osnovu tog zakona, čl. 18. i 35. Zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Gazdovanje šumama u državnoj svojini sprovodi se prema planovima razvoja šumskega područja, osnovama gazdovanja, godišnjim planovima gazdovanja šumama i izvođačkim projektima.

Gazdovanje šumama sopstvenika za koje se ne donose osnove gazdovanja vrši se na osnovu programa gazdovanja i godišnjih planova gazdovanja.

Na području Predela, korisnik šuma u državnoj svojini je JP „Srbijašume” kojima gazduje u okviru gazdinskih jedinica (G.J.): G.J. „Klisura“ G.J., „Kijevac“ G.J., „Kačer - Zeleniče“, G.J. „Gornja Vlasina“.

Korisnik obaveštava Upravilača i Zavod o donetim godišnjim planovima gazdovanja šumama i pruža osnovne podatke o obimu, dinamici i prostornoj raspodeli planiranih radova.

Član 27

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena, šume su izuzete iz gazdovanja.

Na ostalim površinama vrši se održivo gazdovanje šumama kao dobrom od opšteg interesa u skladu sa dobrom šumarskom praksom, kojim se osigurava umereno povećanje površina pod šumskim ekosistemima i poboljšanje njihovog sastava, zdravstvenog stanja i proizvodne sposobnosti, omogućava zastupljenost viših uzgojnih tipova i većih debljinskih razreda i kvalitet drveta, očuvanje raznovrsnosti i izvornosti drveća, žbunja i ostalih biljaka u šumskim sastojinama, obezbeđuje zaštita šuma i šumski red i omogućava planska izgradnja i rekonstrukcija šumarskih objekata.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena zabranjeno je krčenje i čista seča šume, osim radi promene vrste drveća i uzgojnih oblika šume na malim površinama, izgradnje šumskih komunikacija i objekata i za planom utvrđene namene izgradnje i uređenja prostora u skladu sa zakonom.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena zabranjena je seča reprezentativnih stabala drveća i primeraka zaštićenih, retkih i u drugom pogledu značajnih vrsta drveća i žbunja.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena radovi i aktivnosti ograničavaju se na formiranje šumskih i poljoprivrednih monokultura.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjena je čista seča radi promene vrste drveća ili uzgojnih oblika šume, kao i pošumljavanje pašnjaka, prirodnih livada i tresetišta, osim na malim površinama radi zaštite od ekscesivne i jake vodne erozije.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena radovi i aktivnosti ograničavaju se na izvođenje hitnih i neophodnih sanacionih šumskih radova posle akcidentnih situacija prilikom vetroloma, vetroizvala, požara, kalamiteta insekata i sprovođenje odgovarajućih mera protivpožarne i protiverozione zaštite.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena radovi i aktivnosti ograničavaju se na gazdovanje šumama i šumskim zemljишtem utvrđenim u planovima i osnovama gazdovanja šumama kojima se obezbeđuje održavanje postojećih i povećanje površina pod šumskim ekosistemima i poboljšanje njihovog sastava, strukture i zdravstvenog stanja, očuvanje raznovrsnosti i izvornosti drveća, žbunja i ostalih biljnih i životinjskih vrsta u šumskim sastojinama, kao i formiranje šumskih i poljoprivrednih monokultura.

Član 28

Korišćenje, zaštita i uređenje voda i zaštita od štetnog dejstva voda vrše se na osnovu Zakona o vodama („Službeni glasnik RS”, br. 31/10, 93/12 i 101/16), propisa donetih na osnovu tog zakona, Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS”, broj 128/14), Uredbe i ovog pravilnika.

Predeo obuhvata delove vodnog područja Morava.

Javno preduzeće za upravljanje vodama „Srbijavode” donosi planove i godišnje programe upravljanja vodama, vodi registre zaštićenih oblasti i katastre vodnih objekata na vodnim područjima iz stava 2. ovog člana.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjeno je kaptiranje izvora radi odvođenja vode za vodosnabdevanje osim onih predviđenih važećim planskim dokumentima.

Za kaptiranje izvora i odvođenje vode i druge hidrotehničke radove na području Predela, kao i za radove na vodnom zemljишtu ribolovnih voda, osim vodnih akata potrebno je pribaviti akt o uslovima zaštite prirode koji izdaje Zavod.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena radovi i aktivnosti se ograničavaju na preduzimanje mera i aktivnosti zaštite akvatičnih ekosistema od svih vidova zagađenja, promena hidrološkog režima i kvaliteta vode i degradacije staništa.

JP „EPS”, Ogranak HE Đerdap - Vlasinske HE, dužna je da redovno obaveštava Upravljača o planiranom režimu rada i očekivanim većim oscilacijama nivoa vode u vodoakumulaciji „Vlasinsko jezero”, kao i da obezbede minimalni održivi protok u vodotoku Vlasina nizvodno od brane vodoakumulacije „Vlasinsko jezero” u skladu sa propisima.

JP „EPS”, Ogranak HE Đerdap - Vlasinske HE, nadoknadiće Upravljaču štetu nastalu u ribljem fondu usled naglog, tehnički neopravdanog ispuštanja vode iz vodoakumulacije „Vlasinsko jezero”.

Član 29

Planovi upravljanja vodama usklađuju se sa Uredbom i Planom upravljanja Predela.

Upravljač i JP „Srbijavode” sarađuju u stvarima od zajedničkog interesa za upravljanje Predelom i vodnim područjima, posebno na usklađivanju dokumenata iz stava 1. ovog člana.

JP „Srbijavode” stavlja na uvid podatke iz registra zaštićenih oblasti i katastra vodnih objekata i druge podatke od interesa za zaštitu i korišćenje voda na području Predela koje vodi na osnovu zakonskih ovlašćenja.

Član 30

Eksploracija mineralnih sirovina vrši se u skladu sa Zakonom o rudarstvu („Službeni glasnik RS”, br. 88/11 i 101/15), propisima donetim na osnovu tog zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena zabranjeni su svi oblici korišćenja mineralnih sirovina.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjena je eksploracija mineralnih sirovina i izgradnja rudarskih objekata.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena radovi i aktivnosti se ograničavaju na korišćenje kamena, gline i drugog materijala na tradicionalan način na površinu terena do 150 m².

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena radovi i aktivnosti ograničavaju se na eksploraciju mineralnih sirovina samo na osnovu rezultata već započetih geoloških istraživanja, koja su odobrena u skladu sa zakonom.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena radovi i aktivnosti ograničavaju se na eksploraciju prirodnog građevinskog materijala (kamena, gline i drugog materijala za lokalne potrebe) tradicionalnim metodama, koja je odobrena u skladu sa zakonom.

Upravljač može obračunati i naplatiti naknadu za obavljanje delatnosti eksploracije mineralnih sirovina u skladu sa posebnom Odlukom.

V LOV I RIBOLOV

Član 31

Aktivnosti lova na području Predela obavljaju se u skladu Zakonom o divljači i lovstvu („Službeni glasnik RS”, broj 18/10), propisima donetim na osnovu tog zakona, Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Gazdovanje lovištima na području Predela vrši se na osnovu programa razvoja lovnog područja, lovnih osnova i godišnjih programa gazdovanja lovištima.

Na području Predela, korisnik lovišta je lovačko udruženje „Vrla” iz Surdulice.

Korisnik lovišta obaveštava Upravljača i Zavod o donetim godišnjim planovima gazdovanja lovištem i pruža osnovne podatke o planiranim lovnim aktivnostima.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena zabranjene su sve aktivnosti lova.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjuje se lov, osim onog dozvoljenog po lovnoj osnovi i za naučnoistraživačke svrhe, kao i odstrel ranjene i bolesne divljači.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena radovi i aktivnosti ograničavaju lovstvo na sanitarni lov divljači i plansko regulisanje brojnosti populacija lovnih vrsta.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena radovi i aktivnosti ograničavaju lov za potrebe održavanja optimalne brojnosti i zdravstvenog stanja populacije lovnih vrsta.

Član 32

Zaštita i korišćenje faune riba na području Predela vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS”, broj 128/14), propisima donetim na osnovu tog zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Ribolovne vode u granicama Predela pripadaju Ribarskom području PIO „Vlasina” (u daljem tekstu: Ribarsko područje), koje je određeno posebnim aktom Upravljača, u skladu sa zakonom.

Upravljač Predela je korisnik Ribarskog područja.

Član 33

Na ribolovnoj vodi Ribarskog područja PIO „Vlasina” zabranjuje se ribolov, osim rekreativnog ribolova i izlova radi naučnog istraživanja, praćenja stanja vodenih ekosistema i ribljeg naselja i regulisanja brojnosti prenamnoženih i manje vrednih vrsta riba, a u skladu s programom upravljanja Ribarskog područja, a na osnovu dozvole Ministarstva.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjen je ribolov, osim rekreativnog i sportskog ribolova i izlova radi naučnog istraživanja, praćenja stanja vodenih ekosistema i ribljeg naselja i regulisanja brojnosti prenamnoženih alohtonih vrsta riba, a u skladu s programom unapređenja ribarstva.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjeno je neplansko poribljavanje i unošenje vrsta riba koje su strane izvornom ribljem fondu, unošenje introdukovanih (alohtonih) vrsta riba i upotreba svih nedozvoljenih sredstava za lov ribe (npr. kreč, hlor, konoplja, eksploziv, struja, mreže i dr.).

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena ograničavaju se radovi i aktivnosti na ribolov rekreativni, sportski i naučnoistraživački i preduzimanje mera i aktivnosti zaštite faune riba (poštovanje lovostaja u periodu mresta, preduzimanje mera spašavanja riba i translokacije, strogo pridržavanje režima ribolova, poštovanje propisanog načina ribolova, alata i sredstava, formiranje revira po principu „uhvati i pusti”, planska poribljavanja u pogledu količina, vrsta i uzrasnih kategorija, zabrana svakog unošenja stranih/alohtonih vrsta riba, jačanje ribočuvarske službe itd.).

Na Ribarskom području mogu se organizovati takmičenja u sportskom ribolovu, u skladu sa zakonom i uz odobrenje Upravljača.

Član 34

Na ribolovnim vodama Ribarskog područja utvrđuju se režimi ribolova i period lovostaja u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu i održivo korišćenje ribljeg fonda.

Upravljač može, na osnovu ukazane potrebe i dozvole Ministarstva i u skladu sa programom upravljanja Ribarskim područjem izmeniti odnosno pooštiti režim ribolova i drugačije odrediti period lovostaja za određene vrste riba.

Upravljač će svake godine, posle donošenja godišnjeg programa upravljanja ribarskim područjem, na podesan način učiniti dostupnim zainteresovanim ribolovcima režim ribolova i period lovostaja za tu godinu i druge informacije od značaja za zaštitu i korišćenje ribolovnih voda.

Član 35

Upravljač, u skladu sa zakonom, izdaje odnosno distribuira/prodaje godišnje, dnevne i višednevne dozvole za rekreativni ribolov. Upravljač može distribuciju dozvola za rekreativni ribolov vršiti zainteresovanim ribolovačkim udruženjima, klubovima sportskih ribolovaca i dr. na osnovu zaključenog Ugovora o posredovanju.

Član 36

Ukoliko se na području Upravljača ustanove psi bez prisustva vlasnika, Upravljač obaveštava nadležnu jedinicu lokalne samouprave koja je odgovorna za njihovo uklanjanje van područja Predela.

Uklanjanje uginulih životinja sa područja Predela, dužna je organizuje opštinska uprava, u skladu sa Zakonom o veterinarstvu („Službeni glasnik RS”, br. 91/05, 30/10 i 93/12).

SPORT, REKREACIJA I TURIZAM

Član 37

Na području Predela mogu se organizovati sportska takmičenja i aktivnosti rekreacije na vodi i snegu, ribolovu, planinarstvu, bicikлизму i drugim oblastima ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrednosti i kvalitet životne sredine.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena, zabranjene su sve sportske aktivnosti.

Za takmičenja iz stava 1. ovog pravilnika, organizator pribavlja odobrenje Upravljača i plaća naknadu u skladu sa posebnom Odlukom koju donosi Upravljač.

Organizator je dužan da takmičenje prijavi Upravljaču najmanje 30 dana pre dana planiranog za njegov početak.

Za planirane sportske aktivnosti kod kojih se osnovano prepostavlja mogućnost uticaja na prirodne vrednosti Predela i kvalitet životne sredine organizator, na osnovu obaveštenja Upravljača pribavlja uslove zaštite prirode koje izdaje Zavod.

Zabranjeno je organizovanje takmičenja bez odobrenja Upravljača i protivno uslovima datim u odobrenju.

Član 38

Na području Predela pravna i fizička lica mogu obavljati delatnost turizma i ugostiteljstva, odnosno organizovati turistička putovanja i turističku posetu i pružati usluge smeštaja, ishrane i pića u skladu sa Zakonom o turizmu („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 99/11 - dr. zakon, 93/12 i 84/15), propisima donetim na osnovu tog zakona, Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Član 39

Turističke grupe i pojedinci mogu u pratnji čuvara ili drugog ovlašćenog lica Upravljača posećivati i razgledati lokalitete i površine na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena iz obrazovnih, rekreativnih i opštekulturnih razloga i potreba.

Upravljač može za zainteresovane turističke grupe organizovati obilazak drugih delova područja Predela.

Nameravane posete odnosno obilazak iz st. 1. i 2. ovog člana prijavljuju se Upravljaču najmanje 2 dana ranije.

Član 40

Za obavljanje delatnosti turizma i ugostiteljstva iz člana 37. i za usluge Upravljača iz člana 38. ovog pravilnika plaća se naknada u skladu sa posebnim aktom Upravljača.

IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 41

Izgradnja objekata i uređenje prostora na području Predela vrši se u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 - ispr. 64/10 - odluka US 24/11, 121/12, 42/13 - odluka US, 50/13 - odluka US, 98/13 - odluka US, 132/14 i 145/14), propisima donetim na osnovu tog zakona, Prostornog plana opštine Surdulica („Službeni glasnik Pčinjskog okruga”, broj 24/07), Prostornog plana područja posebne namene „Vlasina” („Službeni glasnik RS”, broj 133/04), donetim urbanističkim planovima, Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena radovi i aktivnosti se ograničavaju na:

1. izgradnju i rekonstrukciju stambenih, ekonomskih i pomoćnih objekata poljoprivrednih domaćinstava, vikendica i privremenih objekata samo u građevinskom reonu definisanom važećim planskim dokumentima,
2. izgradnju solarnih elektrana i elektrana na bio-gas ograničava se na izgradnju uz postojeća naselja odnosno domaćinstva,
3. izgradnju vetrogeneratora, i to samo na izgradnju u značajno izmenjenim, antropogenim područjima u rubnim zonama spoljašnjih granica III (trećeg) stepena,
4. izgradnju objekata turističkog smeštaja i turističke infrastrukture na izgradnju manjih objekata u tradicionalnom stilu, a na osnovu važeće planske dokumentacije,
5. izgradnju infrastrukturnih objekata i infrastrukturne mreže u skladu sa održivim korišćenjem prirodnih vrednosti i kapacitetom prostora,
6. izgradnju skladišta industrijske robe i građevinskog materijala i vikendica u tradicionalnom stilu i to na rubne delove zaštićenog područja i uz postojeća naselja i
7. izgradnja naselja i širenje njihovih građevinskih područja, na izgradnju unutar i oko postojećih naselja. Nije dozvoljeno širenje postojećih naselja u pravcu područja u režimu II stepena zaštite.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena, osim zabrana iz stava 2. ovog člana, zabranjena je:

1. izgradnja objekata, osim izgradnje jedinstvenog sistema za evakuaciju otpadnih komunalnih voda, radova na održavanju, rekonstrukciji, adaptaciji i sanaciji postojećih zgrada, puteva, objekata telefonske, vodovodske, kanalizacione i elektro-mreže, nepokretnih kulturnih dobara, spomen-obeležja, javnih česmi i drugih objekata na postojećim građevinskim parcelama i planske izgradnje objekata i uređenja prostora za namene turizma i rekreacije na malim površinama,
2. izgradnja javnih skijališta,
3. izgradnja vetrogeneratora,

4. izgradnja septičkih jama propusnog tipa i svako ispuštanje otpadnih i osočnih voda u vodotok i zemljište,

5. izgradnja vikendica i drugih porodičnih objekata za odmor, i

6. prosecanje novih javnih puteva, osim u funkciji revitalizacije i ekonomskog razvoja područja.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena radovi i aktivnosti se ograničavaju na:

1. izgradnju objekata turističkog smeštaja i turističke infrastrukture na izgradnju manjih objekata za prezentaciju prirodnih vrednosti i u tradicionalnom stilu koji su u skladu sa potrebama kulturnog, seoskog i ekoturizma,

2. izgradnju objekata saobraćajne, energetske, komunalne i druge infrastrukture stambenih i ekonomskih objekata poljoprivrednih i šumskih gazdinstava, samo na objekte koji ne utiču negativno na povoljniji položaj životinjskih ili biljnih vrsta, njihovih staništa, prirodnih vrednosti, lepotu i očuvanost predela, tresetišta.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite I stepena zabranjeni su radovi na izgradnji objekata i uređenju prostora.

Član 42

Planirane radove na izgradnji objekata i uređenju prostora, nosilac radova odnosno investitor (u daljem tekstu: Investitor) dužan je da pismeno prijavi Upravljaču, shodno članu 57. stav 5. Zakona.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži osnovne podatke o investitoru, vrsti i obimu planiranih radova, lokaciji i vlasništvu na nepokretnostima.

Upravljač će u roku ne dužem od 15 dana od dana podnošenja prijave dostaviti investitoru pisano obaveštenje o tome da li su radovi Zakonom i Uredbom dozvoljeni, sa uputstvom šta dalje treba da radi kako bi pribavio akt o uslovima zaštite prirode, lokacijsku i građevinsku dozvolu.

Upravljač će od investitora tražiti dopunu prijave ukoliko se na osnovu predočenih podataka ne može pružiti merodavno i kvalifikovano obaveštenje.

Investitor je dužan da jedan primerak prijave početka građenja objekta iz člana 148. Zakona o planiranju i izgradnji dostavi i Upravljaču. Uz prijavu, u kojoj navodi planiranu dinamiku radova, Investitor prilaže akt o uslovima zaštite prirode i građevinsku dozvolu.

Za manje montažne objekte privremenog karaktera na zemljištu u javnoj svojini iz člana 146. Zakona o planiranju i izgradnji (kiosci, letnje i zimske bašte, tezge i drugi pokretni mobilijar, ploveća postrojenja, nadstrešnice, spomen obeležja i dr.), čije postavljanje i uklanjanje obezbeđuje i uređuje lokalna samouprava, potrebna je saglasnost Upravljača.

Zabranjeno je radove na izgradnji objekata i uređenju prostora izvoditi odnosno obavljati bez prijave iz stava 5. ovog člana, a montažne objekte iz stava 6. postavljati bez saglasnosti Upravljača.

ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 43

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Predela vrši se u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 14/16), propisima donetim na osnovu tog zakona, drugim zakonima i propisima koji se odnose na otpadne materije, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena zabranjeno je odlaganje komunalnog, industrijskog i građevinskog otpada, ambalaže, rashodovanih motornih vozila, drugih mašina i aparata, osim komunalnog i poljoprivrednog otpada poreklom sa zaštićenog područja, koji može da se odlaže na propisan način na mestima koja su za to određena i obeležena, neregulisano ispuštanje otpadnih voda domaćinstava, privrednih i drugih objekata.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II i III stepena zabranjeno je neregulisano skladištenje stajskog đubreta, a objekti za odlaganje stajskog i drugog organskog đubriva moraju zadovoljavati propise i standarde zaštite životne sredine i sanitарне zaštite izvorišta za snabdevanje vodom za piće.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena, osim zabrane radova i aktivnosti iz člana 6. ove uredbe zabranjeno je slobodno ispuštanje otpadnih i zagađujućih voda u vodotoke.

Regionalni i lokalni planovi upravljanja otpadom usklađuju se sa Uredbom i Planom upravljanja Predela.

Član 44

Svako je dužan da sakuplja i odlaže otpatke koje stvara, na mestima koja su posebno uređena odnosno opremljena i prema potrebi, obeležena za te namene.

Upravljač će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka na mestima koja su predmet posete i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Predela, osim na prostoru u naseljima i na površinama pored turističkih, smeštajnih i ugostiteljskih objekata.

Upravljač će inicirati saradnju sa komunalnim službama teritorijalno nadležnih jedinica lokalne samouprave u oblasti održavanja čistoće kroz organizованo postavljanje i redovno pražnjenje kontejnera za smeće u naseljenim delovima područja Predela i mestima okupljanja većeg broja posetilaca.

Član 45

Vlasnici i korisnici nepokretnosti dužni su da ih održavaju u čistom i urednom stanju.

Obavezna je seča trulog, prestarelog i oštećenog drveća i žbunja i potkresivanje grana i uklanjanje korova na zemljištu u putnom pojusu i vodnom pojusu, oko javnih i privrednih objekata, kulturnih dobara, istorijskih spomenika i javnih česmi, na površinama za rekreaciju i u krugu seoskih domaćinstava.

Korisnici i sopstvenici šuma dužni su da održavaju šumski red u skladu sa propisima u oblasti šumarstva, uključujući i obavezu što kraćeg zadržavanja posećenih stabala i ogrevnog drveta pored puteva.

Zabranjeno je zapuštanje i zakoravljanje obradivog poljoprivrednog zemljišta.

OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 46

Upravljač u roku utvrđenom Uredbom i na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom obeležava Predeo kao zaštićeno područje tablama propisanog izgleda i sadržaja koje postavlja na mestima gde javni putevi ulaze u Predeo, a granice Predeo obeležava propisanim oznakama.

Upravljač u rokovima utvrđenim zakonom i na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom obeležava granicu ribarskog područja i granice delova Ribarskog područja na kojim je zabranjen ili ograničen ribolov.

Upravljač odgovarajućim tablama obeležava mesta i objekte gde je pristup i boravak zabranjen ili ograničen.

Upravljač postavlja table odnosno druge oznake sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda i režimu ribolova.

Upravljač postavlja i druge informativne table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Predela, kao što su panoi, bilbordi, planinarske staze, mesta za kampovanje i logorovanje, mesta za otpatke i dr.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjeno je postavljanje tabli i drugih obaveštenja na stablima.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaka iz ovog člana, kao i njihovo zaklanjanje odnosno maskiranje drugim objektima.

Član 47

Na području Predela nije dopušteno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa bez odobrenja Upravljača.

Za postavljanje službenih tabli i drugih oznaka koje su utvrđene propisima u oblasti turizma, saobraćaja i javnih puteva, šumarstva, lovstva, vodoprivrede i energetike nije potrebno odobrenje Upravljača.

Za postavljanje i držanje tabli i panoa iz stava 1. ovog člana Upravljač može naplatiti naknadu u skladu sa posebnom Odlukom.

Član 48

Fotografisanje i snimanje tonskih i video zapisa i filmova na području Predela dozvoljeno je.

Za radnje iz stava 1. ovog člana koje se vrše u komercijalne svrhe potrebno je pribaviti saglasnost Upravljača i za njih se plaća naknada na osnovu posebnog akta koji donosi Upravljač.

Radi pribavljanja saglasnosti iz stava 2. ovog člana, organizator snimanja odnosno zainteresovano lice prijavljuje planirane aktivnosti snimanja Upravljaču koji je dužan da saglasnost izda u roku ne dužem od 15 dana.

Za aktivnosti fotografisanja i snimanja zainteresovano lice će prema potrebi i obaveštenju Upravljača pribaviti akt o uslovima zaštite prirode koje izdaje Zavod.

Upravljač može privremeno ili trajno uskratiti saglasnost ukoliko je indikovan značajan nepovoljan uticaj na prirodne vrednosti.

Fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje fotografija, tonskih i videozapisa i filmova koji se publikuju odnosno prikazuju javnosti, osim igralih filmova, dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi Upravljaču.

ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 49

Na području Predela mogu se vršiti naučna i primenjena istraživanja i obrazovne aktivnosti u prirodi u skladu sa zakonima i propisima koji uređuju oblast naučnih i primenjenih istraživanja i obrazovanja i ovim pravilnikom.

Istraživanja i obrazovne aktivnosti iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se ne izazovu značajne nepovoljne promene ili unište prirodne vrednosti kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 50

Za istraživanja koja mogu imati uticaj na vrednosti i obeležja Predela i za koja je u smislu člana 57. st. 3. i 4. Zakona neophodno pribaviti akt o uslovima zaštite prirode, nosilac istraživanja pribavlja saglasnost Upravljača.

Da bi pribavio saglasnost iz stav 1. ovog člana, nosilac istraživanja prijavljuje Upravljaču planirane istraživačke radove i aktivnosti.

Prijava istraživanja sadrži merodavne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, lokaciji, vremenu trajanja, metodama, sredstvima, opremi i alatima, rukovodiocu i učesnicima istraživanja.

U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoć koja se traži od Upravljača.

Uz prijavu istraživanja prilaže se akt o uslovima zaštite prirode.

Uz prijavu istraživanja, za čije izvođenje je propisana obaveza pribavljanja dozvole, prilaže se i dozvola nadležnog ministarstva u skladu sa zakonom.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana, koju upravljač izdaje u roku ne dužem od sedam dana od dana prijema prijave, sadrži uputstvo o primeni uslova i mera zaštite prirode i pravila unutrašnjeg reda, posebne uslove, ako ih ima, u vezi mesta, vremena i načina izvođenja radova, obezbeđenja pravnje čuvara ili drugog lica, kao i mogućnost i uslove pružanja traženih usluga.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi bez pribavljene saglasnosti Upravljača.

Član 51

Upravljač može u postupku izdavanja saglasnosti odrediti drugo vreme od onog koje je navedeno u prijavi ako oceni da postoji rizik po prirodne vrednosti, bezbednost i zdravlje ljudi, o čemu obaveštava podnosioca prijave pre izdavanja saglasnosti.

Upravljač iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana ili nepoštovanja propisanih uslova može pismeno naložiti prekid istraživačkih radova i aktivnosti.

Član 52

O istraživanjima u oblasti šumarstva, poljoprivrede i pedologije, hidrologije, klimatologije i meteorologije, životne sredine, turizma, saobraćaja, energetike, prostornog i urbanističkog planiranja, demografije, kulturnih dobara i u drugim oblastima za koja se po pravilu ne pribavlja saglasnost Upravljača, potrebno je da nosilac istraživanja blagovremeno pismeno obavesti Upravljača.

Obaveštenje sadrži istu vrstu podataka kao i prijava istraživanja.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pružiti pismeni odgovor podnosiocu obaveštenja da je upoznat sa planiranim istraživanjima, mogućnostima pružanja traženih usluga i pomoći, dati preporuke u vezi poštovanja pravila unutrašnjeg reda i uputiti podnosioca obaveštenja na eventualnu obavezu pribavljanje akta o uslovima zaštite prirode.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi ukoliko se o njima ne obavesti Upravljač.

Nosilac istraživanja je dužan da nakon završetka aktivnosti, najkasnije u roku od 180 dana od dana izvršenog istraživanja dostavi upravljaču u odgovarajućoj formi rezultate aktivnosti.

Član 53

Obrazovne aktivnosti na području Predela, kao što su škola u prirodi, terenska nastava i seminari i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno pismeno prijaviti Upravljaču.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Upravljač potvrdi prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravnih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se očekuje od Upravljača.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pismeno potvrditi prijem prijave obrazovnih aktivnosti i obavestiti podnosioca prijave o posebnim uslovima zaštite prirode i životne sredine prilikom obavljanja aktivnosti, ako ih ima, kao i o mogućnostima i uslovima pružanja traženih usluga ili pomoći.

Član 54

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, nosilac istraživanja odnosno organizator obrazovnih aktivnosti dužan je da Upravljaču dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

O završetku elaborata odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja dužan je da obavesti Upravljača u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi Upravljaču.

Onaj ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 1. odnosno ne dostavi obaveštenje i elaborat ili rad iz stava 2. ovog člana, Upravljač može uskratiti saglasnost za naredna istraživanja odnosno obaveštenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

ČUVARSKA SLUŽBA

Član 55

Sprovođenje pravila unutrašnjeg reda obezbeđuje i neposredni nadzor na području Predela vrši čuvarska služba.

Čuvarska služba ima jedan organizacioni deo, van granica zaštićenog područja Predela i to u okviru „Turističke organizacije opštine Surdulica” sa sedištem u Surdulici.

Koordinaciju poslova organizacionog dela čuvarske službe vrši direktor Turističke organizacije opštine Surdulica (u daljem tekstu: Direktor).

Čuvarsku službu čine odnosno poslove čuvarske službe u svojstvu lica sa zakonskim ovlašćenjima i obavezama neposredno obavljaju čuvari i rukovodilac službe (u daljem tekstu Rukovodilac).

Čuvar je za svoj posao u čuvarskoj službi neposredno odgovoran rukovodiocu, a Rukovodilac je za svoj posao u čuvarskoj službi neposredno odgovoran direktoru.

Broj čuvara utvrđuje upravljač, aktom o sistematizaciji poslova i radnih mesta, a vrsta i obim konkretnih poslova koje čuvar obavlja utvrđuje se ugovorom o radu ili drugim pojedinačnim aktom, u skladu sa zakonom.

Član 56

Za vreme službe, čuvar nosi službenu odeću na kojoj je znak Predela i znak zaštite prirode.

Ministarstvo je Pravilnikom o službenoj odeći čuvara zaštićenog područja („Službeni glasnik RS”, br. 117/14 i 93/15) propisalo jedinstvenu odeću za čuvare u nacionalnim parkovima i zaštićenim područjima.

Član 57

Čuvar za vreme službe može nositi oružje.

Vrstu, uslove i pravila nošenja i upotrebe i način čuvanja oružja utvrđuje Upravljač u skladu sa zakonom.

Član 58

Čuvar poseduju službenu legitimaciju kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

Čuvar je dužan da u vršenju odgovarajućih službenih radnji prethodno pokaže službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju čuvaru izdaje Upravljač na obrascu koji propisuje ministar.

O izdatim legitimacijama Upravljač vodi evidenciju.

Čuvar koji je prestao da vrši čuvarsку službu, dužan je da službenu legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe vrati Upravljaču, koju će Upravljač odmah poništiti i tu činjenicu uneti u evidenciju iz stava 4. ovog člana.

U slučaju gubitka ili nestanka službene legitimacije čuvar je dužan da o ovome odmah obavesti Upravljača.

Izgubljena ili nestala legitimacija oglašava se nevažećom u „Službenom glasniku Republike Srbije” i briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama, a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 59

Rad čuvarske službe organizuje se na terenu tako što čuvar vrši neposredni nadzor i kontroliše sprovođenje pravila unutrašnjeg reda na celom čuvarskom rejonu.

Čuvar je odgovoran za unutrašnji red u celom rejonu.

Čuvar svakodnevno vrši obilazak delova rejona ili rejon u celosti.

Čuvar ima pravo i obavezu da izvrši potrebnu službenu radnju u bilo kom čuvarском rejonu na području Predela.

Rad čuvara po potrebi organizuje se u paru ili sa više čuvara istovremeno, kroz rad u smenama ili dežurstva, patrolni obilazak i stacionarne kontrole ili kombinovanjem napred navedenih metoda, odnosno drugom primenom terenskog rada.

Član 60

U vršenju čuvarske službe, dužnost čuvara je da:

1) prati kretanje i aktivnosti posetilaca i drugih korisnika u Predelu, posebno:

- transport građevinskog materijala i izgradnju objekata,
- korišćenje mineralnih sirovina, šuma, flore i faune uključujući divljač i ribe,

- upotrebu motornih vozila i plovila,
 - postavljanje objekata na vodi,
 - ulazak u zone i objekte u kojima je poseta zabranjena ili ograničena,
 - loženje vatre na otvorenom,
 - odlaganje otpada,
 - odvijanje sportskih takmičenja i drugih manifestacija;
- 2) prati stanje biljnih i životinjskih vrsta i drugih vrednosti Predela,
- 3) pruža pomoć i sarađuje sa lokalnim stanovništvom,
- 4) pruža podatke, pomoć i usluge posetiocima i drugim licima pri obilasku i razgledanju Predela, naučnim istraživanjima i obrazovnim aktivnostima,
- 5) sarađuje sa korisnicima prirodnih resursa u Predelu,
- 6) sarađuje sa nosiocima stvarnih prava na nepokretnostima u Predelu u cilju zaštite prirode,
- 7) sarađuje sa drugom čuvarskom službom, inspekcijskom službom i organima unutrašnjih poslova.

Član 61

Kada Čuvar utvrdi ili osnovano prepostavi da je Posetilac, odnosno Korisnik zaštićenog područja učinio radnju suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, ovlašćen je da:

- 1) legitimiše lice zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, a lice zatečeno bez ličnih isprava privede nadležnom organu unutrašnjih poslova,
- 2) izvrši pregled svih vrsta vozila, plovnih objekata i tovara,
- 3) privremeno oduzme predmete i sredstva kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda upravljaču radi čuvanja,
- 4) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica,
- 5) izvrši svaki pregled, osim stanova i drugih prostorija, za čiji je pregled potreban sudski nalog.

Član 62

Kada utvrdi radnju učinjenu suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, čuvar sastavlja zapisnik.

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljen i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unose:

- podaci o izvršiocima nedozvoljene radnji, a ako je izvršilac nepoznat to se konstatiše uz osnovanu pretpostavku o mogućem izvršiocu;
- način i vreme izvršenja radnje, sredstva i alati kojima je radnja izvršena;
- podaci o svedocima i drugim raspoloživim dokazima ako postoje;
- nastala šteta, dokumentovana što preciznijim podacima i po mogućству fotografijom;
- podaci o oduzetim predmetima i sredstvima iz tačke 5) člana 60.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Upravljač će propisati obrazac zapisnika iz ovog člana.

Član 63

O privremeno oduzetim predmetima iz tačke 5) člana 60. čuvar izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini oduzetih predmeta i stvari.

Upravljač obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta, i preuzima radnje za dalje postupanje za primercima oduzetih i nađenih životinjskih ili biljnih vrsta, minerala, kristalnih tvorevina, fosilnih ostataka i artefakata, uključujući njihovo zbrinjavanje dok se stvar ne reši.

O privremeno oduzetim predmetima Upravljač vodi evidenciju sa podacima o vrsti količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i čuvaru koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 64

Čuvar u vršenju službe postupa stručno, autoritativno i odgovorno, u skladu sa ovlašćenjima koja ima, vodeći posebno računa o ugledu Upravljača.

Čuvar vodi dnevnik, odnosno evidenciju dnevnih aktivnosti, čiji sadržaj propisuje Upravljač.

Član 65

Čuvar polaže stručni ispit u skladu sa programom koji propisuje ministar.

Upravljač sam organizuje ili na drugi način obezbeđuje obuku, stručno usavršavanje i proveru znanja i veština čuvara.

Član 66

Čuvar je opremljen i radnom odećom, sredstvima veze i prevoza, potrebnim aparatima i instrumentima i alatom, u skladu sa posebnim aktom Upravljača.

Član 67

Na osnovu zapisnika i obaveštenja čuvara o učinjenoj zabranjenoj odnosno protivpravnoj radnji, Upravljač shodno stečenim okolnostima, vrsti dela i statusu počinioca podnosi odgovarajuću prijavu ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka samostalno ili preko nadležnih organa.

PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 68

Na području Predela planiraju se i sprovode mere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, br. 111/09 i 20/15), Zakonom o šumama i propisima donetim na osnovu tih zakona, planom upravljanja Predelom i planovima zaštite od požara.

JP „Srbijašume” u skladu sa Zakonom o šumama donosi planove zaštite šuma od požara za šumska gazdinstva „Vranje” i „Leskovac” kojima pripada područje Predela.

Planom i programom upravljanja Predelom utvrđuju se prioritetni odnosno godišnji operativni zadaci protivpožarne zaštite.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 69

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši ministarstvo.

Član 70

Upravljač će najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika doneti akta predviđena ovim pravilnikom.

Član 71

Upravljač će izvod iz ovog pravilnika, sa osnovnim pravilima unutrašnjeg reda i zabranjenim radnjama/aktivnostima istaknuti na pogodan i vidan način u naseljima, turističkim centrima i lokalitetima,

objektima Turističke organizacije i na drugim mestima brojnijeg okupljanja i češćeg prolaska Posetilaca i Korisnika.

Član 72

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi PIO „Vlasina” („Službeni glasnik grada Vranja”, broj 7/13).

Član 73

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministarstva.